

ת"פ (אשקלון) 48006-07-23 - מדינת ישראל נ' אליהו סטיב במברון

ת"פ (אשקלון) 48006-07-23 - מדינת ישראל נ' אליהו סטיב במברון שלום אשקלון

ת"פ (אשקלון) 48006-07-23

מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד אלעד אפק ועו"ד נטלי בראון נעמד

נגד

אליהו סטיב במברון

בית משפט השלום באשקלון

[22.06.2025]

לפני כב' השופטת זהר דולב להמן

ע"י ב"כ עו"ד דן גרובס

החלטה

בקשה לתיקון כתב אישום על דרך שינוי כתובת מקום ביצוע העבירות

כתב האישום והשתלשלות ההליך

- ב-20.7.23 הוגש כתב אישום שייחס לנאשם התפרצות למגורים לבצע עבירה, בהתאם לסעיף 406(ב) ל-חוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין). ב-25.7.23 הוקרא לנאשם כתב האישום ובכך החל משפט. הדיונים בתיק נדחו מעת לעת מטעמים שונים ובחלוף כשנה וחצי ניתבה כב' הש' משעלי ביטון את התיק לשמיעה בפניי. בדיון הראשון בפניי ב-11.12.24 נעתרתי לבקשת דחיה של ההגנה ומועד מתן המענה המפורט נדחה ל-22.1.25.
- בחלוף כשנה וחצי מיום הגשת כתב האישום, בפתח הדיון ב-22.1.25, ביקשה המאשימה להגיש כתב אישום מתוקן על דרך הוספת הוראת חיקוק, אשר העובדות המבססות אותה נרשמו בכתב האישום והיא הושמטה בשל טעות. משההגנה לא התנגדה לתיקון - הוגש כתב אישום מתוקן (כא/1), המייחס לנאשם לצד עבירת התפרצות למגורים לבצע עבירה גם עבירת גניבה, בהתאם לסעיפים 406(ב) ו-384 ל-חוק העונשין, בהתאמה. ב"כ הנאשם מסר את הדברים הבאים, אשר מפאת חשיבותם אביאם כלשונם "אני אציין שבדרך כלל כשיש תיקון כתב אישום אני לא מוכן לתת מענה מיד אבל הפעם בנסיבות אלה אני מוכן. אנחנו כופרים בכתב האישום בצורה גורפת. וטוענים טענה של במקום אחר הייתי, בדירה אחרת בבניין מזו שכתובה בכתב האישום". בהמשך התייחס ב"כ הנאשם לעדי התביעה ולמוצגים שניתן להגיש בהסכמה וביקש לקבוע גישור, שכן לא התקיים הליך גישור לגופו. בהתאם לכך נקבעו מועדי הוכחות (18.6.25, 2.7.25, 16.7.25) ונקבע דיון ב-12.5.25 להגשת תיק מוצגים מוסכם והודעת המאשימה לגבי התייצבות עדיה. מועד זה הוקדם ליום 24.4.25 - המועד שנקבע לגישור.

3. משהליך הגישור לא צלח, הוגש תיק מוצגים מוסכם וב"כ המאשימה עדכן כי ע"ת/1 טס לחו"ל למספר חודשים, לכן לא יתייצב ל-2 המועדים הקבועים לפרשת התביעה וכי עמדת המאשימה בנושא תימסר עד ליום 6.5.25. עדותו של ע"ת/15 הוקדמה למועד ההוכחות הראשון. ב-6.5.25 ביקש ב"כ המאשימה לקבוע מועד הוכחות נוסף לשמיעת עדות עדי תביעה 1, 2 ו-13 בתאריכים 16.10.25-21.9.25 (תקופת חגי תשרי - המועדים בהם ישהה ע"ת/1 בארץ), שעדות עדי תביעה 6, 9, 10, 14 ו-15 תשמע בדיון ההוכחות הראשון וש-2 מועדי הוכחות נוספים יבוטלו. בו ביום קבעתי כי ההחלטה תינתן לאחר צירוף עמדת ב"כ הנאשם - עמדה זו נמסרה אך ביום 12.6.25.

הבקשה ועמדות באי כוח הצדדים

4. בין לבין הוגשה ביום 28.4.25 בקשה לתיקון כתב אישום על דרך תיקון כתובת המתלוננים בחלק הכללי של כתב האישום (להלן: הבקשה). נטען כי מדובר בתיקון טכני, כאשר כל חומרי החקירה הרלוונטיים לעובדה שתיקונה מבוקש נמסרו להגנה מבעוד מועד וכי אך בשל שגגה נרשם מספר הדירה של הנאשם ככתובתם של המתלוננים. על פי הנטען, הנאשם והמתלוננים מתגוררים בבנין ברחוב שבט נפתלי 13 באשדוד, כאשר הנאשם גר בדירה 20 ואילו המתלוננים בדירה 26. לעמדת המאשימה אין בתיקון כדי לפגוע בהגנת הנאשם ונטען שברי לכל כי לכתחילה נרשמה כתובת שגויה של המתלוננים בשל טעות סופר. לתמיכה בבקשתו, הפנה ב"כ המאשימה להחלטה, במסגרתה הותר בית המשפט המחוזי בירושלים לתקן כתב אישום מספר פעמים תוך כדי שמיעת הראיות, כיוון שהתיקונים יסייעו לחקר האמת, תוך מתן אפשרות לנאשמים להתגונן. בו ביום נקבע שעל המאשימה לצרף עמדת ההגנה.

5. חרף האמור לעיל, התנגדות ב"כ הנאשם הוגשה אך ביום 9.6.25 (להלן: ההתנגדות). לטענת ההגנה, ברי כי הצורך בתיקון עלה בעקבות המענה המפורט, כי מדובר "בשיפור עמדה פסול הפוגע בהגנת הנאשם" קל וחומר "מקום בו מדובר בתיקון שני לכתב האישום". נטען כי אם יתאפשר תיקון כתב האישום יגרום הדבר לנאשם להתחרט על מתן מענה מפורט, הדבר יוביל לכך שנאשמים ימסרו כפירה גורפת ולא יוותרו על עדים וכי "שינוי בכתב האישום משנה את מאזני הסיכוי מול סיכון ביחס למו"מ ולכל החלטה של הנאשם". ב"כ הנאשם עמד על כך שיש "צורך להזכיר למבקשת, כי דרך המלך היא שההליך מתנהל על פי כתב האישום המקורי ללא תיקונים" וכי נדיר שכך מתקיים במחוזותינו. בנוסף ביקש לחייב את המאשימה לצרף את ההחלטה אליה הפנה ב"כ המאשימה בבקשה, שכן זו לא אותרה. ב-10.6.25 קבעתי שעל המאשימה לצרף את ההחלטה ולהשיב להתנגדות עד ליום 12.6.25, בהתחשב במועד ההוכחות שהיה קבוע אותה עת ליום 18.6.25 והמועדים המאוחרים בהם הוגשו הבקשה וההתנגדות.

6. בו ביום, 10.6.25, נמסרה תגובת ב"כ המאשימה להתנגדות (להלן: התגובה) וצורפה ההחלטה בתפ"ח 550/08 מדינת ישראל נ' סיורי ואח' (24.9.09) (להלן: תפ"ח סיורי). בתגובה שב ב"כ המאשימה וטען כי התיקון טכני, מדובר בטעות סופר, חומר החקירה הרלוונטי נמסר להגנה עם הגשת כתב האישום, הגנת הנאשם לא תפגע משום שטרם החלו להישמע הוכחות ופתוחה הדרך בפני הנאשם לתקן את המענה שמסר. ב-11.6.25 קבעתי כי ב"כ הנאשם יוכל להשיב לתגובה עד ליום 12.6.25 וייתחס גם לאפשרות מתן החלטה על סמך הכתובים ולבקשה בנושא המועדים (כפי שנקבע בהחלטה מיום 6.5.25).

7. ב-12.6.25 נמסרה תשובת ההגנה (להלן: התשובה) ולפיה אין מחלוקת שאכן מדובר בטעות סופר - אלא שלגישת ההגנה, מקור הטעות חסר משמעות, כי יש לבדוק את הנזק שנגרם לנאשם ולהגנתו. לכן הטעות מהותית ולא טכנית, מצב זה "חיבל בגישור ומשפיע על שיקולי הנאשם ביחס לסיכון וסיכוי" ומשכך נפגעה הגנתו. ההחלטה ב-תפ"ח סיורי לא רלוונטית לעניינו.
- מאחר שב"כ הנאשם הותיר אפשרות מתן ההחלטה על סמך הכתובים לשיקול דעת בית המשפט - ההחלטה תינתן על סמך הטיעונים הכתובים ומשכך גם בהעדר הצדדים.
- המסגרת הנורמטיבית ויישומה בתיק שלפניי
8. לפי הוראת סעיף 92(א) ל-חוק הסדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: חסד"פ) לבית המשפט סמכות להורות על תיקון כתב אישום "בכל עת שלאחר תחילת המשפט". צודק ב"כ הנאשם, כי המבחן העיקרי שעל בית המשפט לפעול לפיו הוא "...שניתנה לנאשם הזדמנות סבירה להתגונן..." - ולא הסיבה שהובילה לטעות שתיקונה מבוקש. כך, בין אם מדובר ברשלנות או התרשלות ובין אם מדובר בטעות סופר או טעות "הקרובה במהותה לטעות סופר" [ראו והשוו סעיף 9 לפסק הדין בע"פ (מחוז-חי') 2731/02 מדינת ישראל נ' ספידי ליין בע"מ ואח' (18.2.03) (להלן: פס"ד ספידי ליין)]; סעיפים 24-27 לפסק דינו של כב' הש' מלצר בע"פ 5019/09 חליוה נ' מדינת ישראל (20.8.13) (להלן: ע"פ חליוה); סעיף 3 לפסק דינו של כב' הש' עדן בתפ"ח (מחוז-ב"ש) 33171-05-14 מדינת ישראל נ' רובין (7.5.15). לא למותר לציין כי ע"פ 2233/16 רובין נ' מדינת ישראל (13.3.16) נמחק לבקשת המערער (להלן: ענין רובין)].
9. הלכה היא, כי המונח "הזדמנות סבירה להתגונן" כולל 2 יסודות: יסוד טכני-דיוני - מתן אפשרות לנאשם להתנגד להגשת ראיות, לחקור עדים ולהביא ראיות מטעמו; והיסוד ענייני-מהותי - מתן אפשרות לנאשם לקבוע קו הגנה אפקטיבי מול ראיות התביעה [סעיף 2 לפסק דינו של כב' הש' (כתוארו אז) ברק בע"פ 63/79 עוזר נ' מדינת ישראל, פ"ד לג(3) 606 (1979), 615 (להלן: הלכת עוזר) וכל הפסיקה המאזכרת הלכה זו, לרבות ע"פ חליוה ו-ענין רובין].
10. בבחינת קיום התנאים יש להתחשב בשלב הדיוני בו התבקש התיקון ובחלוף הזמן מהגשת כתב האישום. כך, "...כל עוד לא החל ביהמ"ש בהוכחות, יהיו המקרים בהם יסרב ביהמ"ש להתיר תיקונו של כתב האישום, נדירים" [סעיף 6 ל-פס"ד ספידי ליין] והאסמכתא שם; סעיפים 3 ו-4 לענין רובין וסעיף 17 לע"פ 7953/12 פלוני נ' מדינת ישראל (27.6.13)]. בעניינו, התיקון התבקש לפני תחילת שמיעת הראיות - ומשכך ברי כי היסוד הטכני-דיוני מתקיים.

11. בהינתן השלב בו הוגשה הבקשה ועל מנת להבטיח קיום היסוד הענייני-מהותי - יש לאפשר לנאשם, אם ירצה בכך, "להתאים" הגנתו לתיקון (סעיף 6 ל-פס"ד ספידי ליין) ולכלכל הגנתו כראוי גם מפני המימון לו בכתב האישום המתוקן בשנית, גם אם התקיימו הליכי גישור או הליכי משא ומתן על בסיס ניסוחו הקודם של כתב האישום (השוו לטענות דומות ולקביעת כב' הש' עדן בסעיפים 2 ו-4 ל-ענין רובין). קביעה זו מתכתבת עם ההלכה, לפיה כשמדובר בהרשעה בעבירה לפי עובדות שלא נטענו בכתב האישום (סעיף 184 ל-חסד"פ) יש לשאול "אם הנאשם הופתע" ואיזה קו הגנה נמנע ממנו? (סעיף 2 ל-הלכת עוזר, 615-616). כך, מתן אפשרות למסור מענה מפורט מחדש, תבטיח שלא ימנע קו הגנה אפשרי מהנאשם.
12. לכך יש להוסיף, כי ההגנה מסרה "כפירה גורפת", פרט לטענת אליבי. במסגרת זו נטען כי הנאשם היה "בדירה אחרת בבניין מזו שכתובה בכתב האישום". לא למותר לציין, כי בהינתן הניסוח האמור, מצופה היה מהמאשימה לבקש תיקון כתב האישום על אתר או למצער בשלב מוקדם משמעותי מהשלב בו נתבקש. מבחינה זו צודק ב"כ הנאשם בטיעונו בהתנגדות - אך גם בשלב בו הוגשה הבקשה לא קופחה הגנת הנאשם, ועדין יש לנאשם אפשרות למסור מענה מפורט מעודכן, אם יבחר לעשות כן. לא זו אף זו, אלא שבהשאלה מהקביעה ב-ע"פ חליוה, במצב בו קו ההגנה שבחר הנאשם הוא "הכחשה גורפת" וכאשר ממכלול הנתונים עולה כי הנאשם ובא כוחו מודעים לטעות במספר הדירה שצוין בכתב האישום - תיקון כתב האישום עומד בדרישת מתן "הזדמנות סבירה להתגונן" (השוו לסעיף 26 ב-ע"פ חליוה).
13. זאת ועוד, נפסק "ש-דרך המלך" במקרים מעין אלה היא הגשת בקשה מסודרת מטעם התביעה לתיקון כתב האישום..., מיד לאחר שמתבררת הטעות" [סעיף 27 לפסק דינו של כב' הש' מלצר ב-ע"פ חליוה (ההדגשה במקור - זד"ל); סעיף 4 ל-ענין רובין]. בענייננו אמנם המאשימה השתתתה כ-3 חודשים מרגע שהתבררה הטעות (ב-22.1.25, במסגרת המענה, כנטען בצדק על ידי ב"כ הנאשם) - ועד הגשת הבקשה (ב-28.4.25), אולם בהתחשב בכך שטרם החלו להשמע ראיות - בקשת המאשימה עדין עומדת בדרישת מתן "הזדמנות סבירה להתגונן".
14. שיקול חשוב נוסף אשר מטה את הכף לעבר קבלת בקשת המאשימה, הוא "האינטרס הציבורי הבסיסי אשר גלום בהליך הפלילי, והוא כי תהא ירידה לחקר האמת ולחקר מכלול הנסיבות הנטענות" (סעיף 3 ל-ענין רובין). נפסק לא אחת, כי לא ראוי שהליך מסוים לא יתברר רק משום שלא התאפשר תיקון כתב האישום ויש לתת משקל "לאינטרס הציבורי, שאשמתו של נאשם או חפותו, יקבעו לאחר שיהיה דיון בגופו של כתב האישום, ולא על פי הליכים הדומים במהותם ל'משחק אשקוקי'..." (סעיפים 5 ו-9 ל-פס"ד ספידי ליין). גם מטעם זה ראוי להתיר את תיקון כתב האישום בשנית, תוך מתן אפשרות להגנה לתקן את המענה לכתב האישום.
15. באשר לחשש שהביע ב"כ הנאשם מפני השלכות התרת תיקון כתב האישום על נכונות נאשמים למסור מענה מפורט - אין לי אלא להביא קביעתו הנכונה של כב' הש' שטיין בבש"פ 1378/20 זגורי ואח' נ' מדינת ישראל (7.4.20), תוך הפניה לקביעת כב' הנשיא זמורה בע"פ 1/48 סילוסטר נ' היועץ המשפטי לממשלת ישראל, פ"ד א 5, 18 (1948) "העובדה שהנאשם נאלץ לשחק משחק גלוי..., במטרה להגיע לחקר האמת, אינה מערערת את יסודותיו של ההליך ההוגן: כפי שנקבע זה מכבר, הליך פלילי הוגן המכוון אל בירור האמת 'אינו' [...] משחק אשקוקי". בנוסף, להימנעות ממתן מענה מפורט והתייחסות לעדים יש השלכות ראייתיות ונוספות, לפי סעיף 152 ל-חסד"פ וסעיפים 17(ב) ו-26(ב) ל-פקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971.

16. בהקשר זה אציין כי מקובלת עלי טענת ב"כ הנאשם לפיה "מענה מפורט אמור לאפשר ניהול יעיל ומדויק של הליך ההוכחות" - אולם מהתנהלות הצדדים עולה שלא צד לא אצה הדרך. כאמור לעיל, התיק נותב זמן רב לאחר הגשת כתב האישום ולכן רק בחלוף כשנה וחצי נמסר מענה. בבקשה ציין ב"כ המאשימה בהגנותו, כי הצורך בתיקון עלה במסגרת אותו דיון מענה (ב-22.1.25), אך חרף זאת הבקשה הוגשה בחלוף למעלה מ-3 חודשים. הגם שבבקשה נרשם כי ב"כ הנאשם ישלח עמדתו תוך יומיים - ההתנגדות הוגשה כחודש וחצי לאחר מכן (ב"כ הנאשם ציין כי השיהוי נבע מתקלה בנט המשפט ותקלה אצלו במשלוח הפקס). לטעמי ניהול מהיר ויעיל של ההליך הוא אינטרס של כל הצדדים. ראשית, לנאשם - אשר עומד על חפזו וכופר בכל עובדות כתב האישום - יש אינטרס מובהק לסיים את ההליך מהר ככל הניתן. אינטרס זה יש גם למאשימה, לצורך קידום העניין הציבורי בהוצאת אמת לאור, חשיפת עבירות ומיצוי הדין עם נאשמים, כמו גם הגנה על זכויות קורבנות עבירות.
- סוף דבר
17. נוכח כל המתואר לעיל, מצאתי כי תיקון כתב האישום לא יגרע ממתן הזדמנות סבירה לנאשם להתגונן ולכן מתירה תיקון כתב האישום בשנית. כמו כן מתירה להגנה לתקן את המענה המפורט, אם הנאשם יחפוץ בכך. לצורך קידום מהיר ויעיל של ההליך, אשר התארך שלא לצורך הרבה מעבר לראוי, עותק קריא של כתב אישום מתוקן בשנית יוגש למזכירות בית המשפט עד ליום 25.6.25 ויועבר במקביל לב"כ הנאשם. ככל שב"כ הנאשם ימצא לנכון לשנות את המענה שמסר - מענה מפורט בכתב יוגש עד ליום 2.7.25 ויועבר במקביל לעיון המאשימה. בנסיבות אלו אין מנוס מביטול דיון ההוכחות הקבוע ליום 2.7.25.
18. בכל הנוגע לקביעת מועדי הוכחות, נתתי דעתי להתנגדות ההגנה לדחייתם, גם בהינתן הטענה כי "חוסר זמינותו של המתלונן לעדות הינו עניין שלראשונה עלה בין הצדדים מכיוונו של הנאשם. עמדת המאשימה היתה שאין כל בעיה ויש לקבוע התיק להוכחות בהקדם". חרף זאת, בהינתן כי מועד ההוכחות הראשון בוטל בשל מצב החירום (מבצע עם כלביא) ומועד ההוכחות השני בוטל בשל ההתנהלות המתוארת לעיל ועל מנת לאפשר להגנה להיערך עם מענה מפורט חדש לכתב האישום זמן מספיק לפני שמיעת הראיות - ראיתי לנכון להיעתר לבקשה.
19. אשר על כן, עדי תביעה 6, 9, 10, 14 ו-15, שהיו צריכים להעיד ב-18.6.25 - יעידו ב-16.7.25 (מועד הוכחות נוסף הקבוע בתיק), ככל שהדבר יתאפשר ובכפוף למגבלות מצב החירום.
- במועד זה יקבע מועד נוסף לפרשת הגנה וסיכומים.
- בשל סד הזמנים ונוכח מצב החירום - המזכירות תנפיק הזמנות לעדי תביעה אלו לביצוע במסירה אישית והמאשימה תזמן את עדיה. ככל שמדובר בשוטרים - תעשה זאת אף באמצעות מפקדיהם, לרבות בהודעת דואר אלקטרונית.
20. קובעת להמשך הוכחות ביום 21.9.25 משעה 12:00 ועד לסיום הדיון בפועל, תהא השעה אשר תהא. במועד זה תשמע סיום פרשת התביעה.
- המזכירות תזמן את עדי תביעה 1, 2 ו-13 מהכתובת המופיעה בכתב האישום וכן תזמן שירותי הקלטה, באישור סגנית הנשיא. המאשימה תוודא התייצבות עדיה. ככל שמדובר בשוטרת - תעשה זאת אף באמצעות מפקדיה, לרבות בהודעת דואר אלקטרונית.
21. לא ניתן לחייב את המאשימה להסכים לקיים הליך גישור, אולם ההגנות מחייבת, כי בהינתן התנהלות המאשימה בנושא הבקשה לתיקון כתב האישום כמתואר לעיל - המאשימה לא תתנגד אם יבקש הנאשם לקיים הליך גישור נוסף, שכן בהליך הגישור הקודם לא היה מונח כתב האישום המתוקן בשנית.
- ככל שהנאשם בחזקת שב"ס - הנאשם יובא לדיון ההוכחות באמצעות שב"ס.
- ככל שהנאשם לא יהיה בחזקת שב"ס - ב"כ הנאשם יעדכן את הנאשם, יזהירו בחובת התייצבותו לדיונים שנקבעו, יבהיר לנאשם שלא יקבל הזמנה נוספת, כי הודעה על שינוי מועדי הדיונים תימסר לבא כוחו ותהווה הזמנה כדן וכי אם לא יתייצב ייתכן שהדיונים יתקיימו בהעדרו ויכול שיוצא כנגדו צו הבאה.
- המזכירות מתבקשת ליישם סעיפים 19 ו-20, להעביר החלטה זו לשב"ס ולב"כ הצדדים בדחיפות ולהעלות את התיק לעיוני בתאריכים 26.6.25 ו-3.7.25. ב"כ הנאשם יעדכן את הנאשם.
- ניתנה היום, כ"ו סיוון תשפ"ה, 22 יוני 2025, בהעדר הצדדים.